

Ogromna udeležba na proslavi 160-letnice katarinarske šole

Prejšnjo nedeljo so biseri katarinarske šole iz Ljubljane, Rocala in iz vseh slovenskih katarinarskih šol, ki so se v Ljubljano pridružili, obkrožili 160. obletnico ustanovitve osnovne šole na katarinarski prijetni kulturno-športni prireditvi, ki je privabila izredno veliko število domačinov in okoličanov.

Proslavo je otvoril tovariš Karel Cok, član Glavnega sveta SHLP, ki je pozdravil navzoče z naslednjimi besedami: «Otvorjam danes proslavo 160. obletnice katarinarske šole. To je za nas slovence zelo pomemben dan, saj nam ta šola predstavlja našo kulturno dediščino, ki jo privlačijo izredno veliko število domačinov in okoličanov.



Prizor iz otroške igre »Mladost« ki so jo lepo podali šolski otroci

maternem jeziku. Pozdravim vas vse, ki ste prišli, da nam pokažete vašo enotnost, ki je naša moč. Pozdravljam vas vse, ki ste prišli, da nam pokažete vašo enotnost, ki je naša moč. Pozdravljam vas vse, ki ste prišli, da nam pokažete vašo enotnost, ki je naša moč.



Nastop šolskega zbora pod vodstvom učiteljice g. Kalanove

KULTURNE ZANIMIVOSTI

Ministrstvo za kulturo SZ je odobrilo načrt za filmsko produkcijo, ki predvideva snemanje preko 200 filmov. Izdelali bodo velike zgodovinske filme, socialne in psihološke drame, posnetke iz romanov ter lahke komedije, glasbene, pustolovske in znanstvene filme. Predvideno je tudi snemanje številnih filmov za otroke.

V Bruslju se je 28. maja zaključila mednarodna natečaj za mladinske filme, na katerem je sodelovalo 40 umetnikov iz 15 držav sveta. Prvo nagrado je prejel Francoski Pierre Ducan. Ostali trije sovjetski mladinci, ki so se udeležili natečaja, so prišli na 5., 7. in 11. mesto.

V Leningradu je profesor Matvej Gukovski odkril črte za marmorni spomenik, ki ga je izdelal Michelangelo Buonarroti. Črte se nanasa na neki nagrobni spomenik papeža Julija II. in predstavlja zadnji del popolnega črteža, ki je še manjkalo. Ostale dele hranijo v British Museum v Londonu.

hribih se dela dan, pod vodstvom Viktorja Stoparja pa z »Dobil sem pisemce«. Zadnji je nastopil pevski zbor iz Rovi pod vodstvom pevovodje Celestina Vekjeta. Zapel je »Lahko noč«, »Primorsko fantovsko«, balado »Krešimir« in »Slepec Marko«. Izvajanje tega zbora je bilo res na dostojni umetniški višini; poudariti je treba njegovo veliko napredovanje v zadnjih časih.

Prisrčno so nastopili šolski otroci, ki so jih navzoči nagradili z obilnim ploskanjem. Pod vodstvom učiteljice Kalanove so zapeli Prešernovo »Zdravljico« in »Tam doli za našo vasjo« ter prikazali prizor s petjem »Mladost«, ki je kar navdušil gledalce. Lepo je nastopila tudi folklorna skupina iz Brega, ki je podala ples »Sto ldi« v domačih narodnih nošah ter nekaj jugoslovanskih narodnih plesov (Djevojačko kolo, Srba in Bojarka). Sodelovala je tudi godbenska skupina.

Med prisotnimi je bilo več slovenskih občinskih svetovalcev, med temi tov. Franc Gombač, nadalje predstavniki Slovenskega hrvatske ljudske svetovne, zastopniki okoliških prostovoljnih društev, gen. konzul FLRJ Mitja Vošnjak ter druge osebnosti iz slovenskega kulturnega in političnega življenja.

Po končani proslavi je sledilo ljudsko rajanje pozno noč.

Proslava jubileja katarinarske šole bo ostala v živem spominu vseh, ki so se udeležili, a ostala bo tudi v zgodovini kot velik in nadvse pomemben trenutek v narodnem in kulturnem življenju tržaških Slovencev, ki so enotno in združeno praznovali ta važen dogodek. Naj bo svetla zgodovina katarinarske in vseh slovenskih šol na Tržaškem v vzpodbudo vsem slovenskim staršem, da bodo svoje otroke pošljali v svojo slovensko šolo in jo tako pomagali razviti in postaviti na čvrste temelje, ki jih nihče ne bo mogel več uničiti.

LETOS BO ZASTOPANA TUDI L. R. MADŽARSKA

Od 19. junija do 3. julija tržaški vzorčni velesejem

Razširjen prostor velesejma - Kaj bodo razstavljali v posameznih paviljonih - Odprto je vprašanje večje udeležbe Čehoslovaške

Od 19. junija do 3. julija bo v našem mestu VII. mednarodni vzorčni velesejem, ki bi moral priti letos še posebno do veljave in dati svoj doprinos k večjemu navezanju trgovskih stikov. Do sedaj se je prijavilo za letošnji velesejem osem držav, ki bodo uradno zastopane, bodisi z lastnimi paviljoni ali pa potom trgovskih zastopstev.

Kar se tiče našega zaledja bodo prisotne Jugoslavija, Avstrija, Nemčija in Madžarska, ki se vrača na tržaški velesejem po več letih odsotnosti. Prisotne bodo nadalje Sirija, Libanon, Grčija in Jordanija.

Velesejemski prostor bo letos vsekako bolj ustrezen potrebam te vsakeletno in važne trgovske manifestacije. Ustanova tržaškega velesejma je namreč kupila še drugo zemljišče. Na tem zemljišču, ki bo



Nastop šolskega zbora pod vodstvom učiteljice g. Kalanove

KULTURNE ZANIMIVOSTI

Ministrstvo za kulturo SZ je odobrilo načrt za filmsko produkcijo, ki predvideva snemanje preko 200 filmov. Izdelali bodo velike zgodovinske filme, socialne in psihološke drame, posnetke iz romanov ter lahke komedije, glasbene, pustolovske in znanstvene filme. Predvideno je tudi snemanje številnih filmov za otroke.

V Bruslju se je 28. maja zaključila mednarodna natečaj za mladinske filme, na katerem je sodelovalo 40 umetnikov iz 15 držav sveta. Prvo nagrado je prejel Francoski Pierre Ducan. Ostali trije sovjetski mladinci, ki so se udeležili natečaja, so prišli na 5., 7. in 11. mesto.

V Leningradu je profesor Matvej Gukovski odkril črte za marmorni spomenik, ki ga je izdelal Michelangelo Buonarroti. Črte se nanasa na neki nagrobni spomenik papeža Julija II. in predstavlja zadnji del popolnega črteža, ki je še manjkalo. Ostale dele hranijo v British Museum v Londonu.

KAREL DESTOVNIK-KAJUH

Slovenska pesem

Samo milijon nas je,
milijon umirajočih med mrličji,
milijon, ki pijejo mu kri biriči,
en sam milijon,
ki ga trpljenje krotoviči
in vendar ga nikoli ne uniči!

Nikoli in nikdar!
Zato ker nismo trhle bilke,
ki po toči ovené
ker mi nismo le številke,
smo ljudje!

Edino hlapci cvilijo ponižno kakor psi
in lajajo, da nas je malo,
da bi v uporu vse pobralo...

O, če ljudi ne bilo bi pri nas,
ljudi, ki ne ubogajo na vsak ukaz,
tedaj bi nas že kdaj odnesel plaz.

Tako pa še živimo,
čeprav nas je milijon samo,
zdahnili bi, da ne trpimo
z uporno, dvignjeno glavo!

STALNA SKRB SOVJETSKE VLADE ZA, ZDRAVJE DELAVCEV

Zaščita dela - nova znanost

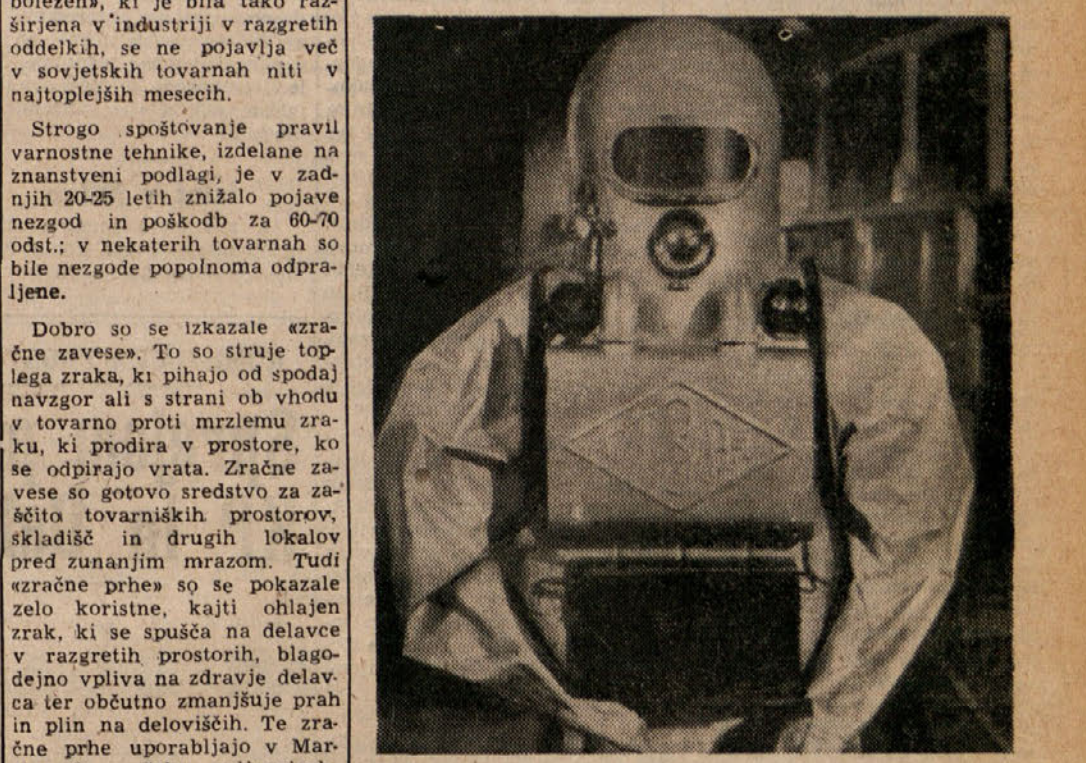
V Sovjetski zvezi je nastala popolnoma nova panoga znanosti za preučevanje problemov izboljšanja zdravstvenih pogojev dela na vseh področjih človeškega delovanja. Reševanju teh problemov se posvečajo številni znanstveni in raziskovalni inštituti. Samo v sistemu ministrstva za javno zdravje in centralnega sveta sindikatov deluje 14 inštitutov, ki znanstveno raziskujejo razna sredstva in načine za zaščito dela in borbo proti poklicnim boleznim.

Mnogo poklicnih bolezni je bilo odpravljenih že pred časom tako na primer emulzija živcev, bolezen, na kateri so trpeli delavci v toplotnih bakra. Vedno obširnejša uporaba električnega varjenja je prispevala k odstranitvi gluhosti, razširjene med ljudskimi tolkami in vrezovalci. Dobre rezultate daje borba proti silikozni, škrlatni bolezni, ki je bila tako razširjena v industriji v razgredih oddekih, se ne pojavlja več v sovjetskih tovarnah niti v najtoplejših mesecih.

Strogo spoštovanje pravil varnostne tehnike, izdelane na znanstveni podlagi, je v zadnjih 20-25 letih znatno povečalo varnost in zmanjšalo pojave nezgod in poškodb za 60-70 odst.; v nekaterih tovarnah so bile nezgode popolnoma odprane.

Dobro so se izkazale »zračne zavese«. To so struje toplih zraka, ki pihajo od spodaj navzgor ali s strani ob vhodu v tovarno proti mirnemu zraku, ki prodira v prostore, ko se odpirajo vrata. Zračne zavese so gotovo sredstvo za zaščito tovarniških prostorov, skladišč in drugih lokalov pred zunanjim mrazom. Tudi »zračne prehe« so se pokazale zelo koristne, kajti ohlajen zrak, ki se spušta na delavce v razgredih prostorih, blagodejno vpliva na zdravje delavca ter obznanje zmanjšuje prah in plin na delovnih mestih. Te zračne prehe uporabljajo v Martinovih pečeh, valjaricah, plavilnih, livarnah in podobnih tovarnah.

Sovjetski zavodi za znanstvena raziskovanja so dosegli pomembne uspehe pri pripravi tehničnih ukrepov in posebnih postopkov za odstranitev prahu v rudnikih. Te metode so dale izredne rezultate. V vlažnih vrtanec in racionalnim zračenjem v jamah, je bila dosežena občutna odstranitev prahu iz zraka v rudnikih. Sovjetski inštituti je uspelo pripraviti tudi posebno kombinirano razsvetlavo, ki se zelo približuje dnevni svetlobi, kar je zelo koristno za one, ki delajo v rudnikih. Takšne svetilke so bile postavljene tudi na velike ekvatorije za zunanjo razsvetlavo. Uvedba teh kombiniranih svetilk je dokazala, da je mogoče z enako



Posebna zaščitna oprema za rudarje v Sovjetski zvezi, ki je precej podobna potapljaški obleki. Taka oprema služi, da se rudarji zavarujejo pred nevarnostjo jamskih plinov

Uspeh jugoslovanskih pevcev v ZSSR

Jugoslovanski pevci Marinković, Cangalović in Vilma Bukovec so dosegli pomemben uspeh na svojem prvem koncertu v Moskvi. Poslušalci, ki so povsem napolnili dvorano moskovske konzervatorije, so navdušeno pozdravili nastop jugoslovanskih umetnikov. Na zahtevo poslušalcev so trije pevci morali dodati nekaj pesmi izven programa. Jugoslovanske umetnike je pozdravil pred nastopom znani ruski pevec Pirogov, ki je poudaril svoje veliko zadovoljstvo glede gostovanja jugoslovanskih umetnikov in izrazil prepričanje, da bodo medsebojni obiski umetnikov obeh držav prispevali k poglabitvi stikov med jugoslovanskimi in sovjetskimi narodi.

Romani v ruskem prevodu

Sovjetske založbe so v načetku za prihajajoče leto objavile tudi prevode v rusčino treh jugoslovanskih romanov Iva Andrića »Most na Cupriji«, Branka Ćopića »Prolog« in Dobrice Ćosića »Daleč je sonce«.

Enciklopedija Jugoslavije

Ob koncu tega meseca bo izšel prvi zvezek Enciklopedije Jugoslavije v založbi Leksikografskega zavoda v Zagrebu. Prvi izmed osmih velikih zvezkov, ki bodo obsegali Enciklopedijo Jugoslavije, obseja na več kot 700 straneh besedila in približno 100

Kulturno sodelovanje med CSR in FLRJ

Na povabilo kulturnega ministrstva LR Čehoslovaške, sta prisostvovala festivalu »Praska pomlad 1955« glavni tajnik Zveze jugoslovanskih skladateljev M. Vukdragovič in profesor ljubljanske akademije glasbe in umetnosti D. Svava, ki sta vodila pogovora za razvoj kulturnih stikov med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Na podlagi dogovora bo letos obiskal Jugoslavijo znani kvartet Smetana, dočim se bosta violonist Aleksander Ploček in pianist Jozef Palenčič udeležili festivala v Dubrovniku. Na Čehoslovaško bodo pa šli številni jugoslovanski pevci in umetniki ter balet beogradske Opere.



Nastop pevskega zbora Lonjer-Katarina. Dirigira pevovodja Cok Karel mlajši.

IVAN STEPANČ

Ivan Stepanč se je zagotovo nasmešnil in položil slovar na preprogo. Van Guten je predal pismo cirkuškemu ravnatelju, zadnjičkrat stisnil roko enajstim tovaršem-sampionom, stopil v krog in si nadel rokavice.

Razlegel se je živžg. »Naj bo, kar hoče,« je pomislil nesrečni Holandec, ki ni mogel odvrniti svojega poštenega pogleda od strupenih oči Ivana Stepanča. Z obupom objozbe se je vrgel na neizprosno Ivana Stepanča in ga sunil v usta.

Kožnata mopsova glava je za trenutek pokrila vso ozko glavo Ivana Stepanča.

Ventilatorji so brneli v mrtvi tišini kakor aeroplani in metalni okrog roje električnih isker.

Ivan Stepanč se je opotekel in padel. Sodniki so pograbili ure in šteli sekunde.

Holandec je potisnil glavo med junaka pleča in čakal na pogibel. Nič ni dvomil, da mu jo prinesejo naslednji tri sekunde.

Po pravilih boksa je smatrali bora, ki obleži več kot deset sekund, premagan.

Minila je ena sekunda, dve in tri.

Ventilatorji so brneli. Ivan Stepanč je ležal. Stiri, pet, šest, sedem.

Ivan Stepanč je ležal. Osem, devet, deset, enajst, dvanajst in trinajst.

Grobna tišina.

Minili sta se dve minuti, nakar so vstopili v areno stiri zelo lepi lakaji v navadnih frakih, prijeli Ivana Stepanča za noge in roke, ter ga odnesli.

Publiku je besnela.

»Kaj to pomeni, lopov?« je zatulil ravnatelj.

Ivan Stepanč je s težavo odprl levo oko, raztegnil z njim napihnjeno raznozarbo lice, prelital slovar in skrbno izprijnil na preprogi stiri prednje zobe.

Množica je demolirala Sport-Palace.

Valentin Katajev

Ivana Stepanča so dohiteli ravno pred postajo. Harry Peel je gibeno skočil iz svojega voza naravnost v voz Ivana Stepanča in naglo ukenil bledega soferja. Potem je genialni detektiv obrnil svoje dobrodoščno lice k zmedenemu šampionu in smel brado.

»Mister, zločinci so vas hoteli baš pred tekmo odvesti. Peljali so vas na postajo. K sreči sem prišel še za čas.«

Stiri in dvajset Američan je triumfalno.

»Živel Ivan Stepanč!« je kričala navdušena množica.

Ivan Stepanč je prelital slovar in klanjaje se na vse strani počasi dejal:

»Zastoj se vzemirjate. Jaz se zločincev prav nič ne bojim.«

Na dan tekme si je ravnatelj mel roke. Ivan Stepanč je žalostno vlekel lepi triko na svoje suhe, toda zelo kosmate noge.

Deseterice detektivov so s Harry Peplom na čelu begale po cirkuških hodnikih in varovale Ivana Stepanča pred zločinskimi atentati.

Sampioni so razburjeni pričakovali strašni zreb. Sport-Palace se je potresel kakor lejdsenka steklenica. Jazzband je igral slager. Stiri in dvajset Američan je plakalo od nepotprečljivosti.

Napovedal se je v areni pojavil ravnatelj.

»Gospoda, tekma se prične. Zdjaje bo vržen zreb.«

Dvanajst šampionov vseh barv internacionalne mavrice je stopilo v zibajoči se pramen žarometov, ki so jemali vid. Za njimi je vstopil suhi Ivan Stepanč. Silno ploskanje je pretreslo ozračje. Ivan Stepanč se je nalaho priklonil.

Dvanajst zrebob je bilo vrženih v ravnateljevil cylinder in dvanajst šampionov, oblitih s hladnim potom, je spustilo vanj dvanajst mišičastih rok.

Kot prvega je določil zreb šampiona srednje teže, Holandca Van Gutena.

Holandec je prebledel in takoj napisal pismo svoji stari materi v Amsterdam.

